Računovodstvo kratkotrajne imovine na primjeru poduzeća "Vetrina d.o.o."

Nekić, Sara

Undergraduate thesis / Završni rad

2019

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Pula / Sveučilište Jurja Dobrile u Puli**

Permanent link / Trajna poveznica: https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:137:615860

Rights / Prava: In copyright / Zaštićeno autorskim pravom.

Download date / Datum preuzimanja: **2024-03-29**

Image not found or type unknown

Repository / Repozitorij:

Digital Repository Juraj Dobrila University of Pula

zir.nsk.hr

Image not found or type unknown

Sveučilište Jurja Dobrile u Puli
Fakultet ekonomije i turizma
«Dr. Mijo Mirković»

SARA NEKIĆ

RAČUNOVODSTVO KRATKOTRAJNE IMOVINE NA PRIMJERU PODUZEĆA "VETRINA D.O.O."

Završni rad

Pula, 2019.

Sveučilište Jurja Dobrile u Puli
Fakultet ekonomije i turizma
«Dr. Mijo Mirković»

SARA NEKIĆ

RAČUNOVODSTVO KRATKOTRAJNE IMOVINE NA PRIMJERU PODUZEĆA "VETRINA D.O.O."

Završni rad

JMBAG 0303058328, redovita studentica

Studijski smjer: Financijski management

Predmet: Poslovno računovodstvo

Znanstveno područje: Društvene znanosti
Znanstveno polje: Ekonomija
Znanstvena grana: Računovodstvo

Mentor: izv. prof. dr. sc. Ticijan Peruško

IZJAVA O AKADEMSKOJ ČESTITOSTI

Ja, dolje potpisani Sara Nekić kandidat za prvostupnika ekonomije/poslovne ekonomije, smjera Financijski menagement ovime izjavljujem da je ovaj Završni rad rezultat isključivo mojega vlastitog rada, da se temelji na mojim istraživanjima te da se oslanja na objavljenu literaturu kao što to pokazuju korištene bilješke i bibliografija. Izjavljujem da niti jedan dio Završnog rada nije napisan na nedozvoljen način, odnosno da je prepisan iz kojega necitiranog rada, te da ikoji dio rada krši bilo čija autorska prava. Izjavljujem, također, da nijedan dio rada nije iskorišten za koji drugi rad pri bilo kojoj drugoj visokoškolskoj, znanstvenoj ili radnoj ustanovi.

Student

_____

U Puli, _____, _____ godine

IZJAVA

o korištenju autorskog djela

Ja, Sara Nekić dajem odobrenje Sveučilištu Jurja Dobrile

u Puli, kao nositelju prava iskorištavanja, da moj završni rad pod nazivom Računovodstvo kratkotrajne imovine na primjeru poduzeća „Vetrina d.o.o.“ koristi na način da gore navedeno autorsko djelo, kao cjeloviti tekst trajno objavi u javnoj internetskoj bazi Sveučilišne knjižnice Sveučilišta Jurja Dobrile u Puli te kopira u javnu internetsku bazu završnih radova Nacionalne i sveučilišne knjižnice (stavljanje na raspolaganje javnosti), sve u skladu s Zakonom o autorskom pravu i drugim srodnim pravima i dobrom akademskom praksom, a radi promicanja otvorenoga, slobodnoga pristupa znanstvenim informacijama.

Za korištenje autorskog djela na gore navedeni način ne potražujem naknadu.

U Puli, _____ (datum)

Potpis

_____

SADRŽAJ

1. UVOD 1

2. POJMOVNO ODREĐENJE KRATKOTRAJNE IMOVINE I NJEZIN OBUHVAT .. 3

2.1. Pojmovno određenje kratkotrajne imovine i njezin obuhvat 3

2.2. Zalihe 4

2.2.1.Vrste zaliha 6

2.2.2.Metode upravljanja zalihama 10

2.3. Kratkotrajna potraživanja kao dio kratkotrajne imovine 12

2.4. Kratkotrajna financijska imovina 14

2.5.Novac u banci i blagajni 18

3. RAČUNOVOSTVENO PRAĆENJE KRATKOTRAJNE IMOVINE 19

3.1.Prikaz izvora kratkotrajne imovine kroz bilancu kao temeljni financijski izvještaj 19

3.2.Računovodstveno praćenje zaliha sirovina i materijala 20

3.3 Računovodstveno praćenje trgovačke robe 22

3.4.Računovodstveno praćenje kratkotrajne financijske imovine 22

3.5.Računovodstveno praćenje novca i novčanih ekvivalenata 24

4. RAČUNOVODSTVENI PRIKAZ KRATKOTRAJNE IMOVINE PODUZEĆA VETRINA d.o.o 25

4.1. Općenito o poduzeću 25

4.2. Računovodstveno evidentiranje nabave zaliha robe u poduzeću „Vetrina d.o.o.“ 25

4.3. Računovodstveno evidentiranje potraživanja u poduzeću „Vetrina d.o.o.“ 26

4.4. Analiza vetrikalne strukture kratkotrajne imovine na u poduzeću „Vetrina d.o.o.“ 27

4.3. Analiza horizontalne strukture kratkotrajne imovine poduzeća „Vetrina d.o.o" 28

5. ZAKLJUČAK 30

POPIS LITERATURE 31

POPIS TABLICA..... 34
POPIS PRILOGA..... 35
SAŽETAK..... 39
SUMMARY..... 40

1. UVOD

Kratkotrajna imovina svakog poduzeća predstavlja njegovu obrtnu i cirkulirajuću imovinu koju koristi u svakodnevnim transakcijama za svoje poslovanje. Osnovna karakteristika kratkotrajne imovine je da se u kratkom roku vrši transformacija ovog imovinskog oblika u novac i to u najdužem vremenskom roku od jedne godine, što ujedno predstavlja najduže razdoblje za sastavljanje temeljnih financijskih izvještaja ili unutar jednog poslovnog ciklusa.

Prema svojoj strukturi kratkotrajna imovina ima četiri temeljne komponente. Zalihe predstavljaju kratkotrajnu imovinu koja se sastoji od zaliha sirovina i materijala, sitnog inventara, rezervnih dijelova, proizvodnje u tijeku, gotovih proizvoda i trgovačke robe. Kratkotrajna potraživanja koja obuhvaćaju potraživanja sa rokom naplate do godine dana. Kratkotrajna financijska imovina koja obuhvaća financijske plasmane i ulaganja s rokom naplate do jedne godine i od najlikvidnijeg oblika imovine a to je novac.

Predmet istraživanja završnog rada je kratkotrajna imovina i problematika njezine strukture i praćenja, koja će aplikativno biti prikazana na poduzeću Vetrina d.o.o.

Svrha rada je ukazati na strukturu kratkotrajne imovine u poduzeću te analizirati njezinu bitnost u svakodnevnom poslovanju, gdje se poseban naglasak stavlja na njezino praćenje da bi se dobio uvih u njezin cirkulirajući proces.

Struktura rada sačinjena je od četiri međusobno povezanih dijelova. Nakon uvodnog dijela u drugom dijelu prikazano je pojmovno određenje kratkotrajne imovine i njezin obuhvat, te podjela kratkotrajne imovine. Obrađene su zalihe poduzeća gdje su objašnjene vrste zaliha i metode upravljanja zalihama, potom kratkotrajna potraživanja, kratkotrajna financijska imovina i novac.

U trećem dijelu prikazano je praćenje kratkotrajne imovine računovodstvenim metodama, gdje su se prvo prikazali izvori imovine kroz bilancu, a nakon toga obrađeni su postupci evidentiranja kratkotrajne imovine.

U četvrtom dijelu prikazano je računovodstvo kratkotrajne imovine u poslovanju poduzeća Vetrina d.o.o. te su se analizirale pozicije kratkotrajne imovine iz bilance poduzeća. U zaključnom dijelu, nakon obrađene problematike, prikazane su sveobuhvatne karakteristike kratkotrajne imovine obrađenog poduzeća .

U ovom završnom radu su, u različitim kombinacijama primijenjene sljedeće znanstveno - istraživačke metode: deskriptivna metoda, povijesna metoda, metoda komparacije, metoda generalizacije, metoda apstrakcije, induktivna i deduktivna metoda te metode analize i sinteze.

2. POJMOVNO ODREĐENJE KRATKOTRAJNE IMOVINE I NJEZIN OBUHVAT

Ukupna imovina poduzeća predstavlja njezin prioritetni resurs koji je pod kontrolom poslovnog upravljanja poduzeća, a stječe se u poslovanju iz vlastitih i tuđih izvora. Imovina poduzeća jedan je od glavnih preduvjeta potrebnih za pokretanje i održavanje poslovanja, a pod njom se podrazumijevaju resursi i/ili prava kojima poduzeće raspolaže ili su pod njegovom kontrolom. Uvjet postojanja imovine u poduzeću podrazumijeva postojanost procjene da će poduzeće od te imovine imati buduće ekonomske koristi. Ovisno o veličini poduzeća, djelatnosti kojom se bavi te stanju na tržištu, poduzeća će imati različitu strukturu imovine te razlike u ukupnoj vrijednosti svoje imovine.

Ukupna imovina poduzeća se dijeli na dugotrajnu i kratkotrajnu. Dugotrajna imovina ima vijek trajanja duži od godine dana i neće biti utrošena u jednom proizvodnom ciklusu, dok kratkotrajna imovina podrazumijeva obrtnu cirkulirajuću imovinu za koju se očekuje da bude realizirana, odnosno utrošena, u roku jedne godine ili tijekom jednog poslovnog ciklusa.

2.1. Pojmovno određenje kratkotrajne imovine i njezin obuhvat

Ukupna imovina poduzeća, koja je raščlanjena na dugotrajnu i kratkotrajnu je ustvari podjela izvršena prema vremenskom i funkcionalnom kriteriju. Tako se sukladno vremenskom kriteriju ista ukupna imovina može klasificirati kao kratkotrajna ili dugotrajna, ovisno o vremenskom razdoblju koje je potrebno da se određeni oblik imovine pretvori u novac kao najlikvidnije sredstvo. Tako vremenski kriterij definira kratkotrajnu imovinu onom koja će se utrošiti u razdoblju kraćem od jedne godine, dok dugotrajnu imovinu definira onom koja će se u utrošiti u vremenskom razdoblju dužem od jedne godine. Prema ovom kriteriju kratkotrajna imovina se za razliku od dugotrajne brže i lakše pretvara u novac, stoga ima veću likvidnost.

Prema funkcionalnom kriteriju kratkotrajna imovina smatra se onom koja se utroši u normalnom proizvodnom ciklusu, dok se dugotrajna imovina koristi u više ciklusa te se troši postupno. Kratkotrajna imovina neprekidno mijenja svoj oblik: raspoloživa platežna sredstva upotrebljavaju se za kupovinu sirovina i isplatu plaća, sirovine postaju u procesu proizvodnje poluproizvodi i gotovi proizvodi; prodajom gotovih proizvoda nastaju potraživanja i ona se konačno pretvaraju u novac na računu i u blagajni.

Kratkotrajna imovina je ona koja ispunjava sljedeće uvjete poslovanja da bi se mogla tako klasificirati (Hrvatski standardi financijskog izvještavanja, NN 86/15):

- očekuje se da će se realizirati ili se drži za prodaju ili potrošnju u redovnom tijeku poslovanja
- primarno se drži za trgovanje
- očekuje se da će se realizirati unutar dvanaest mjeseci od datuma bilance
- novac ili novčani ekvivalent, osim ako mu je ograničena mogućnost razmjene ili upotrebe za podmirivanje obveza za razdoblje od najmanje dvanaest mjeseci od datuma bilance.

Za kratkotrajnu imovinu je najvažnija karakteristika da se u roku od jedne godine transformira u novac (Gulin, 2018.). Ona na taj način neprestano mijenja svoj pojavni oblik, od novčanih sredstava za nabavu materijalnih inputa do sirovina ili poluproizvoda koji se preradom i prodajom pretvaraju u novac. Kratkotrajna imovina se prema svom obuhvatu dijeli na zalihe, kratkotrajnu financijsku imovinu, kratkotrajna potraživanja i novac (Meigs, 1999.).

2.2. Zalihe

Zalihama se smatra kratkotrajna imovina društva koja se drži zbog prodaje u redovnom tijeku poslovanja, procesu proizvodnje ili u obliku materijala ili dijelova koji će biti utrošeni u procesu proizvodnje ili u pružanju usluge. (Bakran i dr. 2016: 32). Zalihe tako predstavljaju količine materijala, vlastitih proizvoda, poluproizvoda, rezervnih dijelova i gotovih proizvoda koje su akumulirane radi trajnog opskrbljivanja

vremenski i prostorno bliže ili daljnje proizvodne ili potrošnje. Zalihe su složena ekonomska kategorija koja se pojavljuje u različitim oblicima te one predstavljaju ukupnu količinu vrijednosti koja je u skladištu smještena do trenutka potrošnje tj. prodaje.

Zalihe su kratkotrajna materijalna imovina (Odbor za standarde financijskog izvještavanja, 2015, HSFI 10, točka 10.3.):

- koja se drži zbog prodaje u redovnom toku poslovanja
- koja se drži u procesu proizvodnje za navedenu prodaju ili u obliku materijala ili dijelova koji će biti utrošeni u procesu proizvodnje ili u postupku pružanja usluga.

Zalihe se drže kao zaštita poslovanja i zaštita od neizvjesnosti. Kada bi se neizvjesnost mogla ukloniti iz poslovanja, zalihe ne bi morale biti prisutne u poslovanju poduzeća.

Zalihe pokrivaju očekivane promjene u ponudi ili potražnji. Ponuda ili potražnja se mijenja u slučaju kada dolazi do promjene cijene ili promjene u raspoloživosti sirovina. U slučaju marketinških napora zalihe se povećavaju radi očekivane buduće prodaje. Osiguranje tranzita je posljednja karakteristika zaliha koja ukazuje na činjenicu da se tranzitne zalihe sastoje od materijala koji se ne nalazi na putu s jednog mjesta na drugo. Na te zalihe utječu odluke o lokaciji tvornice, te izbora prijevoznika.

Temeljni zadatak računovodstva zaliha je obuhvatiti sve troškove koji su nastali u formiranju zaliha i koje treba priznati kao imovinu u procesu poslovanja do priznavanja povezanih prihoda. Računovodstveno treba pratiti procese u nabavi i skladištenju zaliha i sirovina, njihov utrošak te otuđenje. Troškovi nabave obuhvaćaju troškove kupnje od dobavljača i ostali troškovi, primjerice troškovi poreza, carina, utovara i dr. Porez na dodanu vrijednost (PDV) po fakturi za nabavu sirovina i materijala isključuje se iz troška nabave te se tretira kao potraživanje od države za pretporez.

Kad su zalihe prodane, knjigovodstvenu vrijednost tih zaliha treba priznati kao rashod razdoblja u kojem su priznati odnosni prihodi. Iznos bilo kojeg otpisa zaliha i

svi gubici zaliha trebaju se priznati kao rashod u razdoblju otpisa, odnosno nastanka gubitka. Iznos bilo kojeg ukidanja otpisa zaliha priznaje se kao prihod, do visine prethodno priznatog rashoda, u razdoblju u kojem je došlo do ukidanja otpisa. Za poduzetnike koji su prema čl. 13. Zakona o računovodstvu dužni sastavljati i prezentirati financijske izvještaje primjenom HSFI-a u računovodstvu zaliha sirovina i materijala, rezervnih dijelova i sitnog inventara mjerodavan je HSFI 10 – zalihe.

2.2.1.Vrste zaliha

Zalihe se sastoje od niza sljedećih komponenti (Žager, K., Žager, L., 1999. i Bakran et. al. 2016: 43):

- **Zalihe sirovine, materijala, sitnog inventara i rezervnih dijelova** - zalihama sirovina i materijala smatra se imovina u materijalnom obliku, koje će biti upotrebljiva pri proizvodnji proizvoda ili novih zaliha i materijala ili prodana u okviru redovnog poslovanja društva. Proizvodnja u tijeku su proizvodi u postupku proizvodnje, dorade, poluproizvodi i sl. Također, zalihama sirovina i materijala smatra se i zaliha „sitnog inventara“ koji ima vijek upotrebe do godine dana. Sitnim inventarom smatra se ona imovina koju trgovačko društvo posjeduje za korištenje u proizvodnji proizvoda ili isporuci roba ili usluga, za iznajmljivanje drugima ili u administrativne svrhe te koja ima vijek upotrebe do godine dana. Zalihe sirovina i materijala nisu gotov proizvod već se moraju podvrgnuti potrošnji u proizvodnom procesu ili pružanju usluga kako bi postale gotov proizvod ili usluga u poduzeću. Njihova se ukupna vrijednost prenosi na proizvod, uslugu ili troškove razdoblja pri davanju u proces poslovanja. Zalihama sirovina i materijala pripada i sitan inventar koji se najčešće ne utroši jednokratno u poslovnom procesu te njihov vijek trajanja može biti i dulji od godinu dana. Najčešće su to predmeti male pojedinačne vrijednosti te se upravo iz tog razloga ti predmeti u bilanci prikazuju kao kratkotrajna imovina. Sitnim inventarom će se klasificirati oni predmeti kojima je vijek trajanja do godine dana, bez obzira na to kolika je njihova pojedinačna vrijednost.

- **Gotovi proizvodi** su spremni za prodaju ili ugradnju u novi proizvod. Vrijednosno sadrže sve troškove koji su im dodijeljeni u fazi proizvodnje. Smatraju se imovinom društva do trenutka prodaje, potrošnje za reprezentaciju, uništenja ili darovanja. Oni sadrže sve troškove koji su im bili dodijeljeni tijekom proizvodnje. Zalihe pojedinih gotovih proizvoda moguće je izbjeći samo u slučajevima proizvodnje gotovih proizvoda za poznatog kupca. Zalihe gotovih proizvoda potrebno je uvijek držati u većim količinama jer zbog nedostatka tih zaliha kupci se lako usmjere drugom dobavljaču što može uzrokovati gubitak kupaca.

- **Trgovačka roba** u računovodstvu trgovačkih društava iskazana je po maloprodajnim ili veleprodajnim cijenama. U knjigovodstvu poduzetnika koji se bavi trgovinom na malo propisana je obveza iskazivanja trgovačke robe po maloprodajnim cijenama. Trgovačka roba je materijalni oblik kratkotrajne imovine te se smatraju zalihama koje se drže za prodaju u redovnom poslovanju poduzeća. Smatra ih se kratkotrajnom imovinom jer se očekuje da će biti prodane unutar nekoliko tjedana ili mjeseci, sa ostvarivanjem potraživanja od kupaca, a zatim i novčanim primitcima. Ovu vrstu zaliha imaju poduzeća koja se bave trgovačkom djelatnošću. U proizvođačkoj djelatnosti se redovito pojavljuju zalihe sirovina i materijala, koje se iskazuju na pripadajućim kontima u okviru razreda „3“ kontnog plana i zalihe proizvodnje u tijeku, koje se pojavljuju u razredu „6“ kontnog plana. U trgovačkoj djelatnosti su primarne zalihe trgovačke robe, koja je nabavljena za dalju prodaju u nepromijenjenom stanju te mogu biti u obliku zaliha na skladištu veleprodaje i zaliha u prodavaonicama na malo, a iskazuju se u razredu „6“ kontnog plana. Kod trgovačkih poslovnih subjekata nema proizvodnje, pa je samim time i poslovni proces jednostavniji i kraći. Zalihe trgovačke robe se u novac pretvaraju unutar jednog poslovnog ciklusa pa ih se prema tome smatra tekućom imovinom.

- **Dani predujmovi** smatraju se unaprijed plaćeni iznosi dobavljaču za zalihe. U okviru predujmova za zalihe evidentiraju se i ostali ovisni troškovi zaliha ako su plaćeni predujmom.

- **Dugotrajna imovina namijenjena prodaji** dio je dugotrajne imovine društva za koju je donesena odluka da će se takva imovina prodati te se evidentira kao ktarkotrajna imovina. Za ovakvu imovinu je također potrebno osigurati određenu materijalnu evidenciju.
- **Biološka imovina** iskazana na poziciji kratkotrajne imovine obuhvaća životinje i biljke čija je očekivana promjena pojavnog oblika kraća od godine dana.

Tablica 1. Prikaz zaliha prema vrsti, planiranom normativu i količini

ZALIHE PREMA VRSTI	PREMA PLANIRANOM NORMATIVU I STVARNOJ KOLIČINI
• Zalihe sirovina i materijala, rezervnih dijelova i sitnog inventara • Zalihe gotovih proizvoda i poluproizvoda • Zalihe trgovačke robe • Predujmovi za zalihe • Dugotrajna imovina namijenjena prodaji • Biološka imovina	• Minimalne • Maksimalne • Optimalne • Prosječne • Sigurnosne • Špekulativne • Sezonske • Nekurentne

Izvor: izrada autora prema Kovač, I. (2016): Upravljanje zalihama“, Sveučilište u Zagrebu, Ekonomski fakultet, Zagreb, dostupno na http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:dcqHMmaruvcJ:www.efzg.hr/UserDocsImages/TRG/ikovac/11.%2520UPRAVLJANJE%2520ZALIHAMA.pptx+&cd=1&hl=en&ct=clnk&gl=hr, pristupljeno 07.07.2019.

U tablici 1., osim zaliha prema vrsti prikazane su i zalihe prema planiranom normativu i stvarnoj količini Tako s obzirom na količine zaliha koje se nalaze na skladištu, zalihe se mogu podijeliti na:

- **Minimalne** količine zaliha koje se planiraju kako bi se znala najniža količina zaliha potrebna za normalno funkcioniranje poslovanja poduzeća. Računa se temeljem prosječne dnevne potrošnje ili prodaje robe.
- **Maksimalna** planirana količina predstavlja gornju granicu iznad koje nije ekonomski učinkovito nabavljati nove zalihe.
- **Optimalne** količine zaliha jesu one koje osiguravaju normalan tijek proizvodnje uz minimalan trošak nabave i skladištenja robe te se nalaze u rasponu između minimalne i maksimalne količine.
- **Prosječne** količine zaliha jesu prosjek stanja zaliha tijekom najčešće jedne poslovne godine.
- **Sigurnosne** količine zaliha jesu one koje se drže zbog osiguranja u slučaju promjene ponude ili potražnje.
- **Špekulativne** količine jesu one koje se pribavljaju zbog namjere da se prodaju kada se procjenjuje da će se cijene na tržištu povećati.
- **Sezonske** količine jesu one koje se pribavljaju u određeno doba godine kada je povećana potražnja zbog sezonskih ciklusa.
- **Nekurentne** količine jesu one koje su zastarjele, izgubile svoja svojstva ili sl. te se za njih zna da se ne mogu prodati po regularnoj cijeni već samo po diskontnoj.

Nakon nabrojenih vrsta zaliha potrebno je prikazati metode kako se obračunava utrošak zaliha u proizvodnom procesu. Utrošak zaliha evidentira se uz primjenu metoda obračuna utroška, a to su:

- metoda FIFO (First in – First out)
- metoda LIFO (Last in – First out)
- metoda prosječnih ponderiranih cijena

FIFO metoda podrazumijeva postupak obračuna utroška zaliha gdje se prva ulazna cijena kupljenih zaliha koristi za vrednovanje utroška zaliha sa skladišta u proces proizvodnje, do razine količinske narudžbe.

Metoda ponderiranog prosječnog troška podrazumijeva postupak po kojem se utrošak zaliha određuje temeljem prosječnog ponderiranog troška količinskog i vrijednosnog stanja zaliha u skladištu. Prosjek se može izračunati periodički ili po zaprimanju svake dodatne pošiljke ovisno o uvjetima u kojima poduzetnik posluje.

LIFO metoda podrazumijeva postupak dobivanja vrijednosti utroška zaliha u proces proizvodnje putem uporabe zadnje ostvarene kupovne cijena koje se prva koristi za vrednovanje utroška.

2.2.2.Metode upravljanja zalihama

Tradicionalni model upravljanja zalihama (EOQ) sve više se nadopunjuje ili ustupa mjesto suvremenim modelima upravljanja: točno na vrijeme (JIT), planiranje potreba za materijalom (MRP), planiranje i kontrola zaliha na osnovi tržišnih uvjeta distribucije (DRP).(Horvat, 2015.)

Tradicionalni model upravljanja zalihama (EOQ- Economic Order Quantity) koristi ekonomičnu količinu narudžbe koja predstavlja točku koja osigurava najniže troškove. Dva su temeljna pitanja koja ovaj model postavlja: Koju bi količinu trebalo naručiti te kada bi ju trebalo naručiti? Ovaj model pokazuje onu količinu koja će smanjiti troškove naručivanja te skladištenja zaliha, a do rezultata dolazi uzimajući u

obzir sljedeće varijable: troškove naručivanja, troškove skladištenja te ukupne godišnje potrebe.(Horvat, 2015.)

JIT (Just in time) model, tj. model točno na vrijeme, je jedan od suvremenih modela upravljanja zalihama. JIT model upravljanja je orijentiran je potrebama korisnika. Koristi se za proizvode za koje se isplati sinkronizirati proizvodnju prema dnevnim programima. Sinkronizirana proizvodnja podrazumijeva dobru komunikaciju između dobavljača i korisnika te dobro razrađene dnevne programe. Na svakom stupnju proizvodnje treba se uskladiti proces rada sa ostalim stupnjevima te da se proizvodnja obavlja sa minimalnim zalihama i bez skladišta. Glavni cilj ove metode je ravnoteža u sistemu sa brzim i redovitim protokom proizvoda kroz lanac nabave.

MRP model (Material Requirement Planning) je model upravljanja zalihama temeljem planiranja potreba za materijalom. MRP model ima sljedeće temeljne ciljeve: osigurati dostupnost materijala, dijelova i proizvoda za isporuku kupcima, uspostavu najmanje razine zaliha te izradu plana aktivnosti.

DPR je model za planiranje i kontrolu zaliha na osnovi tržišnih uvjeta distribucije. Ovakvi modeli omogućavaju bolju uslugu i servis, smanjuju ukupnu razinu zaliha te smanjenje troškova. DPR modeli razvijaju projekciju za svaki proizvod na zalihama te se temelje na predviđanju potražnje, razini zaliha, ciljanim zalihama, preporučenoj količini te vremenu isporuke. (Horvat, 2015)

Politika upravljanja zalihama obuhvaća niz aktivnosti:

- planiranje potreba na temelju dinamičkih planova proizvodnje odnosno prodaje,
- osiguranje smještaja,
- analizu ponude i potražnje,
- procjenu optimalnoga nabavnog ciklusa,
- politiku ugovaranja,
- transportnu politiku,
- osiguranje od rizika držanja zaliha,
- nomenklaturu i šifriranje zaliha,
- određivanje računovodstvenih evidencija i izvješća o zalihama,

- analizu nekonkuretnih zaliha,
- politiku vrednovanja zaliha kao bilančne stavke i kao stavke troškova,
- analizu troškova držanja zaliha,
- reduciranje raznovrsnosti zaliha,
- pokazatelje stanja i kretanja zaliha: pokazatelje strukture zaliha prema vrstama i vrijednostima, prema veličini zaliha te pokazatelje obrtanja zaliha,
- sustav kontrole i provjere zaliha.

Primjenom računovodstvenih informacija upravljanja zalihama poduzeća menadžment može adekvatno pratiti razinu svih zaliha i pravovremeno vršiti narudžbe u cilju kontinuiranog poslovnog procesa.

2.3. Kratkotrajna potraživanja kao dio kratkotrajne imovine

Sukladno Hrvatskim standardima financijskog izvještavanja (NN 86/15, točka 11.) kratkotrajna potraživanja se mogu definirati kao na temelju obvezno pravnih i drugih osnova, zasnovana prava potraživati od dužnika plaćanje duga, isporuku usluga ili pružanje usluga. Kao takva, predstavljaju kratkotrajnu nederivativnu financijsku imovinu s već unaprijed utvrđenim i fiksnim plaćanjima koji nemaju status kotacije na financijskom tržištu.

Kratkotrajna potraživanja dio su kratkoročne imovine za koju se očekuje da će se realizirati unutar dvanaest mjeseci od datuma bilance, a ona mogu biti sljedeća:

- potraživanja od povezanih poduzeća,
- potraživanja od kupaca u zemlji,
- potraživanja od kupaca u inozemstvu,
- potraživanja od poduzeća povezanih sudjelujućim interesom,
- potraživanja od zaposlenih,
- potraživanja od države i drugih institucija,
- ostala kratkotrajna potraživanja.

Potraživanja od kupaca dijele se na potraživanja od kupaca u zemlji i iz inozemstva i nastaju kao posljedica kupnje dobara ili usluga koja se isporučuju kupcima te temeljem te isporuke poduzeća imaju potraživanja prema kupcima koja su kratkoročne naravi. Potraživanja od kupaca nastaju zbog prodaje dobara ili usluga kupcima. Ukoliko se radi o prodaji na domaćem tržištu govorimo o potraživanjima od kupaca u zemlji, dok prilikom prodaje na inozemnom tržištu govorimo o potraživanjima od kupaca u inozemstvu. Prilikom isporuke dobara ili usluga prodavatelj ispostavlja fakturu te se na temelju nje knjiže potraživanja od kupaca. U pravilu je riječ o negotovinskim računima jer se gotovinski računi knjiže izravno preko blagajne. U iznosu potraživanja od kupaca sastoji se vrijednost isporučenog dobra ili usluge te ukoliko je poduzetnik obveznik poreza na dodanu vrijednost i iznos uračunatog PDV-a. PDV koji je iskazan na izlaznom računu ne ulazi ni u prihode niti rashode jer je PDV neutralni oblik oporezivanja potrošnje. Ukoliko se potraživanje od kupaca pokaže da je nenaplativo te ne postoji nikakva vjerojatnost naplate, potraživanje od kupaca se otpisuje. Međutim, ukoliko postoji neka vjerojatnost naplate potraživanja putem sudske tužbe ili naplatom iz stečajne mase dužnika, potraživanje od kupaca se vrijednosno usklađuje.

Potraživanja od zaposlenih nastaju temeljem više isplaćenih plaća zaposlenicima, danih kratkoročnih pozajmica, učinjenih manjkova i drugih šteta za koje odgovornost snose zaposleni, isplaćenih akontacija za službena putovanja. (Vašiček 2015: 26). Potraživanja od zaposlenih nastaju na temelju raznih događaja temeljem kojima zaposlenik duguje poslodavcu neku novčanu svotu. Primjeri potraživanja od zaposlenih mogu biti sljedeći:

- za više isplaćenu plaću, za primitke u naravi,
- za isplaćeni predujam za službeno putovanje, terenski dodatak,
- za isplaćenu gotovinu za kupnju nekih sitnih potrepština za poduzeće,
- za manjkove, štete i kazne,
- za kratkoročne pozajmice i kamate,
- za privatne troškove,
- za podmirenje prehrane tijekom rada, za korištenje odmarališta,
- za ostala slična potraživanja.

Za iskazivanje potraživanja od zaposlenih potreban je nastanak te tražbine tj. isplata, račun ili terećenje. One mogu nastati iz ispunjenja osnovne djelatnosti zaposlenog u poduzeću te će se one nadoknaditi isplatom plaće ili posebnom uplatom.

Konačno, potraživanja od države koja su kratkoročne naravi odnose se na potraživanja po ulaznim računima koje je poduzeće platilo kao pretporez, odnosno unaprijed plaćeni predujam za porez. Osim toga potraživanja od države nastaju i za više plaćeni porez na dohodak iz plaće i drugih primanja, za više plaćene doprinose iz plaće i na plaću, za preplaćeni porez na dobit, za više plaćene carinske pristojbe i slično. (Vašiček 2015: 27). Svaka je nabava dobara i usluga oporeziva, a porezni obveznici koji su u tom poreznom sustavu imaju pravo odbiti taj PDV – pretporez, te ga prebiti s obračunatim PDV-om koji se pojavljuje pri isporuci dobara i usluga. Ako su u određenom razdoblju veći pretporezi od obveze za PDV, onda poduzetnik ima pravo na povrat PDV-a od Državnog proračuna, te tako nastaje potraživanje od države i državnih institucija. Osim toga, potraživanja od države i državnih institucija nastaju i za više plaćeni porez na dohodak iz plaća i drugih primanja, potraživanja za više plaćene doprinose iz plaća i na plaće, potraživanja za preplaćeni porez na dobit, potraživanja za posebne poreze ili trošarine, potraživanja za carinu i više naplaćene carinske pristojbe i slično.

2.4. Kratkotrajna financijska imovina

Hrvatski standard financijskog izvještavanja br. 9 definira financijsku imovinu kao financijski instrument koji predstavlja ugovor temeljem kojeg nastaje financijska imovina jednog poduzetnika i financijska obveza ili vlasnički instrument drugog poduzetnika. Temeljem istog standarda, kratkotrajna financijska imovina obuhvaća klasifikaciju vrsta kratkotrajne financijske imovine (Odbor za standarde financijskog izvještavanja, 2015):

- udjeli i dionice kod povezanih poduzetnika,
- zajmovi povezanim poduzetnicima,
- sudjelujući interesi osim kod povezanih poduzetnika,
- ulaganja u vrijednosne papire,
- dani zajmovi i depoziti,
- ostala financijska imovina,
- novac.

Kratkotrajna financijska imovina koja uključuje zajmove povezanim poduzetnicima, ulaganja u vrijednosne papire, dane zajmove i depozite te ostalu financijsku imovinu ima posebnu strukturu mjerenja, pa se navedeni dijelovi klasificiraju u četiri sljedeće skupine (Odbor za standarde financijskog izvještavanja, 2015):

1. financijska imovina čija se promjena fer vrijednosti priznaje u računu dobiti i gubitka,
2. ulaganja koja se drže do dospijeća,
3. zajmovi i potraživanja,
4. financijska imovina raspoloživa za prodaju.

Kratkotrajno ulaganje u dionice i udjele je ulagane s namjerom prodaje u vremenskom roku od godinu dana. Međutim, potrebno je voditi računa o tome koliko je dionica ili udjela s pravom glasa kupljeno jer će o tome ovisiti utjecaj ulagača na poduzeće čije je dionice stekao. Ukoliko je poduzeće steklo više od 20% dionica ili udjela s pravom glasa drugog poduzetnika i klasificirao ih kao kratkotrajnu financijsku imovinu koja je namijenjena trgovanju, evidentirati će se kao udjeli (dionice) u povezanim poduzetnicima. U takvom slučaju poduzetnik koji ulaže u drugo poduzeće ima značajan utjecaj na poduzeće, a ako posjeduje više od 50% dionica (udjela) stječe i kontrolu nad ovim poduzetnikom.

Unutar kratkotrajne financijske imovine klasificiraju se i dani zajmovi (krediti) drugim poslovnim subjektima čiji je ugovoreni rok povrata kraći od godinu dana. Takvim ugovorom o zajmu (kreditu) davatelj zajma daje određeni ugovoreni iznos

novca drugom poduzetniku uz obvezu vraćanja istog uz ugovorenu propisanu kamatu. Obračunatu kamatu poduzetnik tretira kao prihod od kamata.

Dužnički vrijednosni papiri ili dužničke vrijednosnice jesu isprave na kojima je naznačeno neko pravo koje se ostvaruje njegovim posjedovanjem. U kratkotrajnu financijsku imovinu ubrajaju se dužnički vrijednosni papiri koji su unovčivi unutar vremenskog roka od godine dana i oni koje poduzeće drži s namjerom da ih proda unutar roka od godine dana.

Kontni plan prema HSFI – ma i MSFI – ma prikazuje kontiranje kratkoročnih vrijednosnih papira na sintetičkoj skupini konta 110 – Ulaganja u vrijednosne papire, a tu se ubrajaju sljedeće pozicije (Štahan et. al, 2017: 21):

- Čekovi
- Mjenice
- Mjenice u portfelju
- Mjenice na naplati
- Mjenice u protestu
- Utužene mjenice
- Komercijalni zapisi
- Kratkotrajne obveznice poduzetnika
- Blagajnički zapisi (izdani od banaka)

Dani kratkoročni zajmovi predstavljaju kratkoročne plasmane drugim poduzećima, bankama i pravnim osobama te građanima u zemlji i inozemstvu (Belek i Vudrić 2012: 181). Oni poduzeću predstavljaju odljev novca i kao takvi nisu ni prihod ni rashod poduzeću, s obzirom da se iz novčanog oblika transformiraju u potraživanje. Temeljna svrha davanja kratkoročnih zajmova poduzeća jest ostvarivanje prihoda od kamata na te zajmove.

Depoziti predstavljaju kratkoročna potraživanja temeljem novčanih pologa kod depozitara, uglavnom banaka ili drugih financijskih institucija. Kratkoročni depoziti najčešće se polažu kod banke radi zarade na kamati i to na sredstvima koja nam trenutačni nisu neophodna u poslovanju. (Belek, Vudrić 2012: 182).

Kratkotrajna financijska imovina obuhvaća primljene mjenice i čekove. Ček, kao kratkotrajna financijska imovina, ima dvojaku ulogu: ček primljen od kupca te ček po tekućim računima građana. Prema Zakonu ček je vrijednosni papir kojim izdavatelj nalaže drugoj osobi da ona iz njegova pokrića na računu isplati određenu svotu korisniku čeka. Ček se kao vrijednosni papir najčešće koristi kao instrument negotovinskog plaćanja, iako se može koristiti i kao instrument osiguranja. Ček se nosi na naplatu u banci u kojoj izdavatelj čeka ima otvoren račun. (Gulin et al., 2006.)

Mjenica je vrijednosni papir koji glasi na određenu svotu novca te imatelju daje pravo da taj iznos naplati od osobe koja se u mjenici navodi kao dužnik. Mjenica može biti u isto vrijeme instrument plaćanja, instrument kreditiranja te instrument negotovinskog plaćanja. Razlikujemo dvije vrste mjenica: vlastitu i trasiranu. Vlastitom mjenicom izdavatelj se obvezuje da će sam po dospijeću isplatiti iznos po mjenici njenom imatelju. Trasiranom mjenicom njezin izdavatelj daje nalog drugoj osobi da korisniku mjenice ili nekoj drugoj osobi po naredbi isplati svotu na mjenici njenom imatelju. Za razliku od vlastite mjenice, trasirana mjenica sadrži bezuvjetni nalog trećoj osobi da plati određenu svotu novca o dospijeću. Poduzetnik može mjenicu po dospijeću podnijeti na naplatu, indosirati ili eskontirati. (Gulin et al., 2006.)

Komercijalni zapisi su dužnički vrijednosni papiri kojima poslovni subjekt koji ih izdaje prikuplja novčana sredstva na rok kraći od godinu dana uz obvezu plaćanja kamate. Obrnuto, ulaganje poduzeća u komercijalne zapise se smatra kratkotrajnom financijskom imovinom budući da se radi o plasmanu novca u dužničke vrijednosne papire koje imatelju donose prinos na ulaganje u obliku kamate.

Akreditiv predstavlja instrument plaćanja financijske kratkotrajne imovine kojim nalogodavac akreditiva, preko banke, stavlja na raspolaganje korisniku akreditiva određeni iznos, a koji korisnik može naplatiti kada ispuni određene uvijete tj. obveze prema nalogodavcu akreditiva. Ovo je vrlo često korišten instrument kratkotrajne financijske imovine jer kao takav je pogodan objema stranama. Akreditiv funkcionira na način da kupac otvara akreditiv u banci na koji polaže sredstva u korist prodavatelja, odnosno korisnika akreditiva kojem banka dostavlja informacije prodavatelju o visini sredstava akreditiva i postavlja uvjete prodavatelju da nalogodavcu putem akreditiva ispostavi naručenu robu. Devizni akreditiv ima isto

platežno svojstvo, samo u deviznoj valuti te se najčešće javlja u obliku dokumentarnog akreditiva.

2.5.Novac u banci i blagajni

Novčana sredstva jesu novčanice i kovani novac, elektronički novac te novčana potraživanja prema pružatelju platnih usluga tj. knjižni novac. Novac se u poduzeću javlja kao novac u blagajni te kao depoziti po viđenju, a novčani ekvivalenti su kratkotrajna, visoko likvidna ulaganja koja se brzo konvertiraju u iznose novca i koja nisu pod značajnim utjecajem rizika promjene vrijednosti. Pod računima za obavljanje platnog prometa, Zakon o platnom prometu podrazumijeva transakcijske račune, a to su žiro i tekući račun. Transakcije između poduzeća se najčešće obavljaju bezgotovinski preko žiro računa. Na žiro računu se evidentiraju svi primici, izdaci te saldo.

Novac u bankama i blagajnama je dio kratkotrajne imovine, te se sve promjene prate preko žiro računa, otvorenih akreditiva, blagajne, deviznih računa i devizne blagajne. Zakonom o platnom prometu uređuje se platni promet u zemlji i inozemstvu.

3. RAČUNOVOSTVENO PRAĆENJE KRATKOTRAJNE IMOVINE

Izvori imovine poduzeća mogu biti vlastiti, odnosno potjecati od samog vlasnika poduzeća kao njegovi izvori sredstava i tuđi, odnosno vlasnici ih temeljem ugovora mogu pribaviti od vjerovnika za financiranje potreba poslovanja, ali tada oni imaju obvezu njezina vraćanja po isteku ugovorenog roka.

U ovom poglavlju će biti objašnjeno računovodstveno praćenje kratkotrajne imovine, gdje će se prikazati izvori kratkotrajne imovine kroz bilancu kao temeljni financijski izvještaj, potom računodovstveno praćenje zaliha sirovina i materijala, računodostveno praćenje trgovačke robe, kratkotrajne financijske imovine te računovodstveno praćenje novca.

3.1.Prikaz izvora kratkotrajne imovine kroz bilancu kao temeljni financijski izvještaj

Bilanca dolazi od engleske riječi balance sheet ili njemačke Bilantz te predstavlja dvostrani računovodstveni iskaz koji ima uravnoteženu desnu i lijevu stranu (lijeva strana u kojoj se iskazuje aktiva mora biti uvijek jednaka desnoj strani u kojoj se iskazuje pasiva) (Gulin, 2018.). Ona je statičan financijski izvještaj jer prikazuje trenutno stanje sredstva poduzeća i njegovih izvora na određeni dan, a obično je to 31.12., odnosno zadnji dan godine. Svi izvori u bilanci iskazani su u novčanim vrijednostima.

U aktivi bilance (lijeva strana) bilježi se imovina koja se raščlanjuje na dugotrajnu i kratkotrajnu imovinu. U pasivi bilance bilježe se kratkoročne i dugoročne obveze, te vlastiti kapital (vlasnička glavnica). Kratkotrajna imovina prikazuje se u aktivi bilance i sistematizirana je u logičkom slijedu bilance po principu rastuće likvidnosti nakon dugotrajne imovine. Temeljna računovodstvena jednakost pri sastavljanju bilance glasi: (Belak, Vudrić 2012:25):

AKTIVA = PASIVA

IMOVINA = OBVEZE + KAPITAL

Cjeloukupna imovina u formalno-pravnom je vlasništvu poduzetnika. Međutim, kapital pokazuje koji je iznos ukupne imovine u stvarnom vlasništvu poduzetnika, dok je ostali dio u vlasništvu vjerovnika. (Parać, 2008.). Izvor kapitala u poduzeću može biti vlastiti ili tuđi. Vlastiti izvor financiranja je vlastiti kapital društva, dok se tuđi izvori financiranja dijele na dugoročne i kratkoročne. Dok kratkoročni izvori financiranja imaju dospijeće do godine dana, dugoročni izvori financiranja imaju rok dospijeća dulji od godine dana. U teoriji postoji pravilo kapitalnog pokrića sukladno kojemu bi omjer vlastitog i tuđeg kapitala trebao biti u omjeru 1:1.

Kratkotrajna imovina bi se prema tradicionalnim pravilima trebala financirati iz kratkotrajnih obveza dok bi se dugotrajna imovina trebala financirati iz dugoročnih obveza te time osigurati pravovremeno izvršavanje svojih obveza. Usklađenost kratkoročnih izvora i kratkotrajne imovine važno je za održavanje solventnosti poduzeća. Kratkotrajni izvori kapitala mogu biti trgovački krediti, kratkoročni krediti banaka, komercijalni zapisi te vremenska razgraničenja. Kratkotrajna imovina može se financirati iz kratkotrajnih izvora, ali može se financirati i iz dugoročnih izvora za stalnu kratkotrajnu imovinu.

3.2.Računovodstveno praćenje zaliha sirovina i materijala

U okviru računodovstvenog praćenja zaliha sirovina i materijala potrebno je na odgovarajući način pratiti sljedeće procese:

- nabavu i skladištenje sirovina i materijala

- utrošak sirovina i materijala u proizvodnji te

- otuđenje zaliha sirovina i materijala.

Potrebno je naglasiti kako se događaji u računovodstvu zaliha sirovina i materijala vode unutar više poslovnih knjiga. Nastanak poslovnog događaja se dokazuje knjigovodstvenim ispravama, pa tako u računovodstvu zaliha sirovina i materijala nalazimo skladištnu primku, skladišnu izdatnicu, međuskladištnicu, povratnicu te otpremnicu.

Razlikujemo dvije metode evidentiranja zaliha sirovina i materijala, a to su evidentiranje po stvarnom trošku nabave ili po planskom (standardnom) trošku nabave. Razlika u prethodno spomenutim metodama je u području procesa nabave, uskladišenja i utroška zaliha. Prema stvarnom trošku nabave se zalihe sirovina i materijala evidentiraju prema stvarnoj visini troška nabave, dok se prema planskom trošku nabave zalihe evidentiraju prema planu troška nabave uz korištenje konta odstupanja od planske cijene. U tom se slučaju u aktivi uvijek osiguravaju podaci o stvarnom trošku jer se uz saldo konta zaliha prikazanih prema planskom trošku dodaje i odstupanje koje može biti pozitivno ili negativno.

Prilikom kupnje zaliha materijala ili sirovina od dobavljača poduzeće prima fakturu, te se ta kupovna cijena knjiži na kontu „*Kupovna cijena po obračunu dobavljača*“. Ukoliko su oba subjekta obveznici PDV-a tada se ta vrijednost ne uključuje u kupovnu cijenu već se knjiži na kontu „*Potraživanja za poretporez*“. Uz nabavnu cijenu, nerijetko se nalaze i ovisni troškovi. Ovisni troškovi obuhvaćaju sve one troškove koji su potrebni kako bi zalihe u određenom stanju stigle na određenu lokaciju. Visina ovisnih troškova uvelike ovisi o lokaciji nabavljene robe, radi li se o domaćem tržištu ili inozemnom. Kada je proces nabave završen te kada su sve potrebne informacije prikupljene, zadužuje se konto „*Zalihe sirovina i materijala*“ te se odobrava konto „*Obračun nabave*“.

Poduzeća koja nabavljaju zalihe sirovina i materijala mogu poslati iste na doradu ili obradu, s ciljem poboljšanja krajnjeg proizvoda. Troškovi koji nastaju takvim procesima povećavaju krajnju vrijednost proizvoda te se evidentiraju na kontu „*Sirovine i materijal u doradi, obradi i manipuilaciji*“.

U poslovnom procesu poduzeća može doći do otuđenja zaliha. Pojam otuđenja ili likvidacije podrazumijeva izlaz zaliha sa skladišta izvan osnovne funkcije za koju su kupljene. Najčešće načini otuđenja jesu: rashodovanje, prodaja, inventurni manjak i uništenje zbog elementarne nepogode.

3.3 Računovodstveno praćenje trgovačke robe

Razlikujemo računovodstvo poduzeća koja se bave trgovačkim i proizvođačkim djelatnostima. Uz razlike u samom procesu poslovanja, razlikujemo i način evidentiranja i pokrivanja troškova. Poduzeća koja se bave proizvodnjom troškove ukalkuliraju u cijenu proizvoda ili usluga pa se prodajom proizvoda iz ostvarenih prihoda nadoknađuju troškovi. Poduzeća koja se bave trgovinom troškove poslovanja nadoknađuju iz ostvarene razlike u prodajnoj cijeni i troška nabave.

Trošak nabave obuhvaća kupovnu cijenu, uvozne carine te druge pristojbe, troškove prijevoza i druge te se taj iznos umanjuje za određeni postotak rabata. Nabava tegovačke robe se odvija preko konta „*Obračun nabave robe*“ gdje se evidentira sastav troškova. Računski postupak utvrđivanja troška nabave i prodajne cijene naziva se kalkulacija. Nakon završetka nabave roba se skladišti i evidentira se na posebnom kontu „*Roba u skladištu*“.

3.4.Računovodstveno praćenje kratkotrajne financijske imovine

Prilikom računovodstvenog praćenja kratkotrajne financijske imovine, obuhvat se sastoji u praćenju kretanja svih financijskih derivata kratkotrajne imovine, od vrijednosnih papira do danih kratkoročnih zajmova. Stoga će se prikazati u praćenju kratkotrajne imovine primjeri vrijednosnih papira i zajmova.

Dani kratkoročni zajmovi predstavljaju kratkoročne plasmane drugim poduzećima, bankama i drugim pravnim osobama te građanima u zemlji i inozemstvu (Belak i Vudrić, 2012: 181). Dani kratkoročni zajmovi koji imaju rok dospijeća kraći od godine dana klasificira se unutar kratkotrajne imovine. Davatelj takvih zajmova svojim slobodnim novčanim sredstvima ostvaruje ekonomski interes budući da se ugovorom o kreditu određuje i kamata na dani zajam. Takvu kamatu poduzeće smatra prihodom od kamata te je na nju dužan obračunati i PDV. Dani kratkoročni zajmovi se evidentiraju kao smanjenje novca na računu u banci te kao nastanak potraživanja u ime danih zajmova kao oblik krakotrajne financijske imovine. Obračun kamata se evidentira kao povećanje potraživanja za kamate. Istekom ugovora poslovni subjekt

zajmodavatelju vraća glavnicu i kamatu uvećanu za PDV, te se time evidentira novčani primitak i povećanje novca na računu zajmodavatelja. Istovremeno subjekt koji je dao zajam smanjuje potraživanja za dani zajam i kamate.

Ulaganja u dionice i udjele koje poduzeće (ulagač) drži zbog prodaje i za koje nema namjeru držati duže od godinu dana, smatra se kratkotrajnom financijskom imovinom. Ulaganja u dionice i udjele računovodstveno se evidentiraju po trošku stjecanja ili tržišne vrijednosti. Prilikom stjecanja važno je koliko je dionica ili udjela s pravom glasa poduzeće pribavilo jer će o tome ovisiti utjecaj ulagača na poslovni subjekt čije je dionice kupio. Ukoliko je ulagač kupio više od 20 % dionica ili udjela s pravom glasa te ju je namjenio daljnoj prodaji, takvo će se ulaganje tretirati kao ulaganje u dionice s povezanim poduzećima. Ako ulagač stječe manje od 20 % dionica ili udjela s pravom glasa također namjenjenoj prodaji, takvo ulaganje podzuzeće tretira kao sudjelujuće interese. Transakcijski troškovi koji se pojavljuju prilikom kupnje dionica ili udjela ne uključuju se u trošak stjecanja već terete troškove. Kupnja dionica računovodstveno se evidentira kao smanjenje novca na računu u banci i povećanje kratkotrajne financijske imovine u obliku ulaganja u dionice. Troškovi brokera za posredovanje evidentiraju se kao povećanje obveza prema dobavljačima i nastanak troška za usluge brokera. Plaćanjem fakture brokeru, smanjuje se novac na računu te se smanjuju obveze prema dobavljačima. Prilikom prodaje dionica koje su bile namjenjene trgovanju smanjuje se konto ulaganja u dionice dok se razlika između vrijednosti po kojoj su dionice kupljene i vrijednosti koje su prodane tretira kao prihod od prodaje dionica. Prodaja dionica po cijeni nižoj u odnosu na cijenu po kojoj je poduzeće kupilo dionice, subjekt bi umjesto prihoda ostvario rashod od prodaje dionica.

Komercijalni zapisi su dužnički vrijednosni papiri kojima poslovni subjekt prikuplja novčana sredstva na rok kraći od godine dana uz obvezu plaćanja kamate. Poduzeća koja kupuju komercijalne zapise tretiraju ih kratkotrajnom financijskom imovinom zbog toga što se radi o ulaganju novca u dužničke vrijednosne papire koji imatelju donose prinos u obliku kamate. Kupnjom komercijalnih zapisa povećava se konto ulaganja u komercijalne zapise te se smanjuje konto novac na računu u banci. Obračun kamata evidentira se kao povećanje potraživanja za kamate i nastanak

prihoda. Na dan dospijeća izdavatelj komercijalnih zapisa isplatio je nominalnu vrijednost i kamate, za što je primljen Izvadak o stanju i prometu žiroračuna.

3.5.Računovodstveno praćenje novca i novčanih ekvivalenata

Praćenje novca i novčanih ekvivalenata kao dijela kratkotrajne imovine se računovodstvenim metodama prati u razredu 1 koji pripada kontnom planu (Šahtan et. al, 2017.). Tako novac obuhvaća gotov novac, novac na žiro računu, akreditive, novac u blagajni, novac na deviznom računu i druge ekvivalente.

Uobičajeno da se sve poslovne transakcije među poduzetnicima najčešće plaćaju novcem sa žiro računa. Poduzeća na žiro račun polažu gotovinu ili podižu istu s njega za tekuće potrebe poslovanja, te naplaćuju potraživanja. Poslovna banka koja obavlja platni promet, na svaki datum kada je bilo promjena na računu poslovnog subjekta, šalje izvadak o stanju i prometu na računu na temelju čega onda poslovni subjekt knjiži promjene- izdatke i primitke novca na računu. Poduzeća koriste prijelazni konto ukoliko isto poduzeće podigne sa žiro računa gotovi novac kojeg polaže u blagajnu, to smanjenje novca se knjiži kao smanjenje na kontu novac u banci- prijelazni konto i povećanje novca u blagajni. Primitkom Izvadka o stanju i prometu računa se potvrđuje dizanje gotovog novca sa računa te se zatvara prijelazni konto. Na datum bilance prijelazni konto mora biti zaključen.

Poduzeće uz kunski može imati otvoren i devizni račun u poslovnoj banci. Kod naplate potraživanja od kupaca iz inozemstva javljaju se tečajne razlike, koje mogu biti pozitivne i negativne. Ukoliko govorimo o pozitivnim tečajnim razlikama, govorimo o financijskim prihodima, dok se negativne razlike terete kao troškovi obračunskog razdoblja.

U blagajni se stanje i knjiženje novca provodi temeljem blagajničke dokumentacije: blagajničke uplatnice, isplatnice i blagajničkih izvještaja. Uvezani listovi blagajničkog izvješća čine blagajničku knjigu koja spada u pomoćne poslovne knjige.

4. RAČUNOVODSTVENI PRIKAZ KRATKOTRAJNE IMOVINE PODUZEĆA VETRINA d.o.o

4.1. Općenito o poduzeću

Poduzeće „Vetrina d.o.o“ je malo poduzeće koje se nalazi u Stranićima kod Nove Vasi te se već 20 godina bavi prodajom podnih i zidnih obloga, sobnih i vanjskih vrata te materijala i proizvoda za uređenje interijera i eksterijera. Društvo je registrirano kod Trgovačkog suda u Rijeci. Poduzeće promjene iskazuje po sistemu dvojnog računovodstva i u obvezi je primjenjivati Hrvatske standarde financijskog izvještavanja. U poduzeću je prosječno zaposleno 6 djelatnika. Pravni status poduzeća promijenjen je 2015. godine kada prerasta u društvo sa ograničenom odgovornošću.

4.2. Računovodstveno evidentiranje nabave zaliha robe u poduzeću „Vetrina d.o.o.“

Poduzeće Vetrina d.o.o., sukladno u bilješkama iskazanim značajnim računovodstvenim politikama, zalihe iskazuje po trošku ili neto vrijednosti koja se može realizirati, ovisno o tome što je niže. Troškovi zaliha sadrže sve troškove nabave. Sitni inventar opisuje se u 100%-tnom iznosu prilikom stavljanja u uporabu.

Za prikaz knjiženja nabave zaliha robe korišteni je poslovni događaji koji je nastao 17.05.2019. godine primitkom fakture za naručene nove zalihe trgovačke robe koja je u prilogu ovoga rada (Prilog 1). Dobavljač „ALPOD Europod d.o.o.“ ispostavilo je račun broj „738-ZG-300“ za laminat u iznosu od 440,46 kuna. Poduzeće „ALPOD Europod d.o.o“ odobrilo je popust od 162,97 kuna te je tako ukupan račun nakon dodanog PDV-a od 25% iznosio 346,86 kuna. Ovisnih troškova koji bi povećali nabavnu vrijednost nije bilo, pa je tako fakturna cijena jednaka nabavnoj.

Zalihe trgovačke robe najprije su se knjižile na dugovnu stranu konta *650 - Kupovna cijena robe po obračunu dobavljača* u iznosu od 277,49 kuna. Konto 220- *Dobavljači u tuzemstvu,* te konto 182- *Pretporez po primljenim računima po općoj stopi (25%)* jesu protustavke kontu 650. Na kontu *220 - Dobavljači u tuzemstvu*

knjižio se na potražnoj strani iznos od 346,86 kuna, dok se na kontu *182 - Pretporez po primljenim računima po općoj stopi (25%)* knjižio na dugovnoj strani iznos od 69,37.

Poduzeće je za novo nabavljenu robu napravilo kalkulaciju-primku br. 137 koja je u prilogu ovog rada (Prilog 2.). Kako poduzeće nije imalo nikakvih ovisnih troškova, na kontu *650 – Kupovna cijena robe po obračunu dobavljača* na potražnu se stranu knjižio iznos od 277,49 kuna, te se na dugovnu stranu konta *660 - Roba u skladištu* knjižio iznos od 732,77. Tako se na kontima *664 – Ukalkulirani porez na dodanu vrijednost* na potražnu stranu knjižio iznos od 146,55 a na kontu *669 – Ukalkulirana razlika u cijeni* se knjižio iznos od 308,73 kune.

4.3. Računovodstveno evidentiranje potraživanja u poduzeću „Vetrina d.o.o.“

Potraživanja od kupaca, prema objavljenim računovodstvenim politikama u sklopu bilješka poduzeća, predstavljaju prava na naplatu određenih iznosa kupaca ili drugih dužnika kao rezultat poslovne aktivnost. Za prikaz nastanka i evidentiranja potraživanja poduzeća „Vetrina d.o.o“ koristit će se poslovni događaj nastao 18.05.2019. gdje se evidentiralo potraživanje od kupca za prodani laminat (Prilog 3). Cjelokupna zaliha novonabavljenog laminata sa primke broj 137 je prodana u iznosu 586,21 kune. Cijena laminata sa uključenim PDV-a koju je kupac dužan platiti iznosila je 732,76 kune. Novonastale promjene su se knjižile na dugovnoj strani konta *120 - Kupci u tuzemstvu-nepovezana društva* u iznosu od 732,76 kuna. Na kontu *282 - Isporuke dobara i usluga po općoj stopi (25%)* knjiži se na potražnoj strani 146,55 kune, dok se na kontu *751 – Prihodi od prodaje proizvoda i pružanja usluga nepovezanim društvima i ostalim osobama u tuzemstvu* na potražnoj strani knjižio iznos od 586,22 kune.

Na kontima 664 -*Ukalkulirani porez na dodanu vrijednost* se na dugovnoj strani knjiži iznos od 146,55 kune, na kontu 669- *Ukalkulirana razlika u cijeni* se također na dugovnoj strani knjiži iznos od 308,73 kune te se na kontu 660 -*Roba u*

skladištu knjižio na potražnoj strani iznos od 732,77 kune. Konto *701 – Troškovi prodanih proizvoda i usluga* na dugovnoj strani sadrži iznos od 277,49 kuna.

Nakon primljene uplate od kupca, koja je vidljiva sa izvoda žiro-računa, na kontu 120 *Kupci u tuzemstvu* knjiži se na dugovnoj strani iznos od 732,76 kune dok se na kontu *1000 - Žiro račun* na dugovnoj strani knjiži iznos od 732,76 kune.

4.4. Analiza vetrikalne strukture kratkotrajne imovine na u poduzeću „Vetrina d.o.o.“

Poduzeće Vetrina d.o.o. u svojoj bilanci ima sljedeće pozicije kratkotrajne imovine: zalihe trgovačke robe, potraživanja od kupaca, potraživanja od države, ostala kratkotrajna potraživanja te novac u banci i blagajni. Postupkom vertikalne analize izračunavaju se postotni udijeli u ukupnoj analiziranoj poziciji.

Skupna analizirana pozicija predstavlja konstantnu veličinu, dok se druge pozicije stavljaju u odnos s njima kako bi se odredio postotni odnos svih promatranih stavaka. Usporedbom izvještaja iz prethodnih razdoblja dolazi se do zaključaka o trendovima kretanja u poslovanju poduzeća. Primjenom vertikalne analize kratkotrajne imovine poduzeća Vetrina d.o.o. dobiveni su postotni udjeli unutar stavaka kratkotrajne imovine da bi se uvidjela struktura i vrijednosni značaj iskazanih pozicija.

Tablica 5. Vetrikalna analiza kratkotrajne imovine na primjeru poduzeća „Vetrina d.o.o.“ u razdoblju od 2015. do 2018. godine .

Pozicije kratkotrajne imovine (vrijednosti su izražene u kunama)	2015.	2015 %	2016.	2016 %	2017.	2017 %	2018.	2018 %
Zalihe trgovačke robe	397.465	77,51	448.513	76,62	514.368	74,07	581.918	80,70

Potraživanja od kupaca	40.996	7,99	48.194	8,23	43.194	6,22	0	0
Potraživanja od države	10.653	2,08	1.807	0,31	6.250	0,90	936	0,12
Ostala kratkotrajna potraživanja	0	0	1.644	0,28	17.256	2,50	0	0
Novac u banci i na računu	72.668	14,17	85.242	14,56	113.275	16,31	138.276	19,18
UKUPNO:	512.782	100,00	585.400	100,00	694.343	100,00	721.130	100,00

Izvor: izrada autora prema bilancama poduzeća „Vetrina d.o.o.“ za 2015., 2016., 2017. i 2018. godinu.

Vertikalnom analizom koja je prikazana u tablici, vidimo da najveći udio u bilanci na pozicijama kratkotrajne imovine imaju zalihe trgovačke robe koje svake godine imaju sve značajniji udio u toj poziciji, te su 2018. godine dostigle udio od 80 % u ukupnoj kratkotrajnoj imovini. Jedan od razloga povećanih količina zaliha je proširenje prodajnog asortimana što je dovelo do povećavanja ukupne vrijednosti zaliha. Sljedeća značajnija pozicija je novac u banci i blagajni kojoj udio u kratkotrajnoj imovini svake godine raste, da bi u 2018. godini iznosio gotovo 20 %.

4.3. Analiza horizontalne strukture kratkotrajne imovine poduzeća „Vetrina d.o.o"

Postupak horizontalne analize služi za analiziranje vrijednosnog kretanja promatrane pozicije kroz vremenska razdoblja u novčanim jedinicama i postotnoj promjeni u odnosu na prethodno ili bazno razdoblje. Poduzeće Vetrina d.o.o. je 15 godina poslovala kao obrt, dok je 2015. godine svu svoju imovinu prenijela u društvo

s ograničenom odgovornošću, pa sukladno s time analizirane su pozicije kratkotrajne imovine prikazane u bilanci poduzeća od 2015 godine do 2018. godine.

Tablica 4. Horizontalna analiza kratkotrajne imovine poduzeća „Vetrina d.o,o," u razdoblju od 2015. do 2018. godine

Pozicije kratkotrajne imovine (vrijednosti su izražene u kunama)	2015.	2016.	2017.	2018.	2016/2015	2017/2016	2018/2017
Zalihe trgovačke robe	397.465	448.513	514.368	581.918	12,84 %	14,68 %	13,13 %
Potraživanja od kupaca	40.996	48.194	43.194	0	17,56 %	-10,37 %	-100 %
Potraživanja od države	10.653	1.807	6.520	936	-83,04 %	260,82 %	-85,65 %
Ostala kratkotrajna potraživanja	0	1.644	17.256	0	-	949,63 %	-100 %
Novac u banci i blagajni	72.668	85.242	113.275	138.276	17,30 %	32,89 %	22,07 %

Izvor: izrada autora prema bilancama poduzeća „Vetrina d.o.o." iz 2015.,2016.,2017. i 2018. godine.

Horizontalnom analizom pozicija kratkotrajne imovine uočava se značajno godišnje povećanje zaliha trgovačke roba. Uz povećanu godišnju prodaju, posljedica povećanih zaliha jesu i uvođenje novih proizvoda u prodajni asortiman poduzeća što inje rezultiralo većim zalihama. Potraživanja od kupaca su 2016. godine na datum

bilance bila u porastu od 17,56 % dok su narednih godina na datum bilance padale, da bi 2018. godine na datum 31.12.2018 godine iznosile nula što znači da je poduzeće na taj datum imalo u potpunosti naplaćena svoja potraživanja od kupaca. Novac u blagajni i na računu svake godine je u apsolutnom porastu, a najveći porast bilježi u 2017. godini za 32,89%.

5. ZAKLJUČAK

U ovom završnom radu prikazano je računodovstvo kratkotrajne imovine. Imovina je sastavni dio svakog poduzeća te ju možemo podijeliti na dugotrajnu i kratkotrajnu. Kratkotrajna imovina obuhvaća zalihe u poduzeću, kratkotrajnu financijsku imovinu, kratkotrajna potraživanja te novac u blagajni i na računu. Nabava kratkotrajne imovine može biti financirana iz vlastitih i tuđih izvora, s time da financiranje kratkotrajne imovine iz tuđih izvora može biti u vremenskom roku do i iznad godine dana.

Računovodstvo kratkotrajne imovine osigurava korisnicima financijskih izvještaja informacije temeljem kojih donose poslovne odluke te je upravo iz tog razloga potrebno da informacije budu pravovremene i točne. Možemo zaključiti da računovodstveno praćenje i analiza svih pozicija kratkotrajne imovine ima vrlo bitnu ulogu za smanjenje rizika, planiranje troškova, planiranje optimalnih količina zaliha te za optimalnije upravljanje potraživanjima.

Analizirano poduzeće „Vetrina d.o.o.“ bavi se trgovinom te sukladno tome posjeduje zalihe trgovačke robe koje ujedno imaju i najveći udio u kratkotrajnoj imovini promatranog poduzeća. Svake godine se količina zaliha povećava što je posljedica proširenja prodajnog asortimana. Nakon zaliha najveći udio u kratkotrajnoj imovini poduzeća „Vetrina d.o.o.“ ima novac u blagajni i na računu. Poduzeće u svojoj bilanci ne posjeduje kratkotrajnu financijsku imovinu. Poduzeće uspiješno naplaćuje svoja potraživanja što potvrđuje podatak da na kraju 2018. godine nije bilo potraživanja od kupaca. Analizom se utvrdilo i došlo do zaključka da poduzeće svake godine ima porast novčanih sredstava što je između ostalog posljedica dobrog upravljanja kratkotrajnom imovinom.

POPIS LITERATURE

Knjige:

1. Belak, V., Vudrić, N. (2012): Osnove suvremenog računovodstva, BELAK EXCELLENS d. o. o., Zagreb.
2. Gulin, D., Mrša, J., Spajić,F, Vašiček V.,Žager,L., Idžojtić, I., Sirovica, K., (2006): Računovodstvo trgovačkih društava, Računovodstvo i financije, Zagreb.
3. Gulin, D. (2018): Računovodstvo, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb.
4. Meigs, R. F. (1999): Računovodstvo – temelj poslovnog odlučivanja, Mate d.o.o., Zagreb.
5. Parać, B.(2008): Poduzetničko računovodstvo i financijsko izvještavanje, Visoka škola za poslovanje i upravljanje Baltazar Adam Krčelić, Zaprešić
6. Štahan, M. et. al. (2017): Kontni plan za trgovačka društva prema HSFI-ima i MSFI-ima, Tiskara Zelina d.d., Sv. Ivan Zelina
7. Vinković Kravaica, A. (2009): Računovodstvo – temelj donošenja poslovnih odluka, Veleučilište u Rijeci, Rijeka
8. Žager K., Žager, L. (1999): Analiza financijskih izvještaja. Masmedia. Zagreb.

Znanstveni članci:

1. Bakran, D. et. al. (2016): Sastavljanje financijskih izvještaja za 2015. godinu, Računovodstvo i financije No. 1, str. 5 – 77.
2. Miličić, I. (2015): Gotovinsko i blagajničko poslovanje, Računovodstvo i financije No. 3, str. 112 – 115, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb.
3. Orlović, L. (2015): Vrijednosno usklađenje zaliha, Računovodstvo i financije No. 3, str. 37 – 42, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb.

Online izvori:

1. Horvat, D., (2015): Unapređenje upravljanja zalihama u maloprodaji, Završni rad, Varaždin, Sveučilišni centar Varaždin. https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:122:224064 pristupljeno 22.06.2019.
2. Kovač, I. (2016): Upravljanje zalihama, Sveučilište u Zagrebu, Ekonomski fakultet, Zagreb, dostupno na http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:dcqHMmaruvcJ:www.efzg.hr/UserDocsImages/TRG/ikovac/11.%2520UPRAVLJANJE%2520ZALIHAMA.pptx+&cd=1&hl=en&ct=clnk&gl=hr, pristupljeno 07.07.2019.
3. Odbor za standarde financijskog izvještavanja (2015): Hrvatski standardi financijskog izvještavanja, HSFI, Narodne novine, br. 86/15, dostupno na http://www.osfi.hr/Uploads/1/2/136/137/Hrvatski_standardi_financijskog_izvjestavanja.pdf, pristupljeno 06.07.2019.
4. Vašiček,Vesna (2015): Računovodstveno praćenje kratkotrajne imovine, dostupno na http://web.efzg.hr/dok/RAC/vvasicek//PR%207%20Ra%C4%8Dunovodstveno%20pra%C4%87enje%20kratkotrajne%20imovine.pdf, pristupljeno 07.07.2019.

Zakoni i propisi;

1. Hrvatski Sabor (2016): Zakon o Računovodstvu, Urednički pročišćeni tekst, Narodne novine, br. 78/15 i 134/15, Zagreb, dostupno na http://www.propisi.hr/print.php?id=649, pristupljeno 06.07.2019.
2. Hrvatski Sabor (2018). Zakon o platnom prometu, Narodne novine br. 66/18, Zagreb.

POPIS TABLICA

Naziv	Broj stranice
Tablica 1. Prikaz vrsta zaliha	11
Tablica 2. Prikaz knjiženja poslovnih promjena	25
Tablica 3. Primjer isplate i naplate sa žiro – računa	27
Tablica 4. Horizontalna analiza kratkotrajne imovine poduzeća „Vetrina d.o,o," u razdoblju od 2015. do 2018. godine u tisućama	30
Tablica 5. Vetrikalna analita kratkotrajne imovine poduzeća „Vetrina d.o.o." u razdoblju od 2015. do 2018. godine u tisućama	31

POPIS PRILOGA

Prilog 1. Račun za laminat

Prilog 2. Kalkulacija-primka br. 137

Prilog 3. Račun za kupca

Prilog 1.

ALPOD Europod d.o.o.
Trnjanska cesta 105, 10 000 Zagreb
tel.: +385/1 2042-406, fax:+385/1 2042-452
OIB: HR15905925499
IBAN: HR8024840081103030238 kod RBA,
HR0323600001101925651 kod ZABA,
HR6025030071100080786 kod Sberbank

Kupac:
VETRINA d.o.o.
Stranići kod Nove Vasi 45

52446 Kukci

Hrvatska

OIB: 43384496537

Primatelj:
VETRINA d.o.o.
Stranići kod Nove Vasi 45

52446 Kukci

Hrvatska

OIB: 43384496537

Tel.: 052/421-456
Fax: 052/421-456

Datum isporuke: 17.05.2019
Zagreb, 17.05.2019
Datum dospijeća: 01.07.2019

Narudžbenica:
Tovarni list:

Dostava
Odgovorna osoba Damir Bogi
Vrijeme izdavanja 17.05.2019 14:55
Prodavač/ica Damir Bogi

Roba sa skladišta Zagrebački Velesajam, pored paviljona 35

R-1 Račun 738-ZG-300

Interni broj **19-300-000738**

Poz.	Ident / EAN	Naziv	Količina	MJ	Cijena/MJ	R. %	PDV %	Iznos
1.	ORGCOM-8222/0	LAMINAT 9333 HRAST IVORY 8/32 NL TC	3,00	PAK	146,82	37,00	25,00	440,46
	4042456302365	ORIGINAL COMFORT 8x192x1285 mm (2,2205 m2)	*6,66*	*M2*	*66,12*			

Ukupno	**440,46**
Popust	**162,97**
PDV	**69,37**
Za platiti HRK	**346,86**

Slovima tristočetrdesetšest HRK 86/100

POREZNE STOPE	Osnova	PDV	Vrijednost
Roba na koju se obračunava PDV po stopi 25%	277,49	69,37	346,86

Način plaćanja: Transakcijski račun
ZKI:
JIR:

Plaćanje na IBAN: HR8024840081103030238 kod RBA

Pri plaćanju platnim nalogom navedite model 99, a u opisu se pozovite na broj računa.

Drvo je dar prirode, dakle, razlike u boji i strukturi nisu razlog za reklamaciju.
Robu kvalitetno i količinski pregledati kod preuzimanja, naknadne primjedbe za oštećenja i količinu ne uvažavamo.
Reklamaciju uvažavamo u roku 30 dana od preuzimanja robe uz priloženi orginalni račun i pismeno očitovanje.
Za akcijsku robu reklamacije ne uvažavamo i ne vršimo zamjenu za druge proizvode.
Za robu nestandardne klasifikacije i B klase ne uvažavamo reklamaciju.
PRIJE MONTAŽE PODNU OBLOGU TREBA PREGLEDATI, U SLUČAJU VIDLJIVIH GREŠKI I OŠTEĆENJA OBLOGA SE NESMIJE POLAGATI. NA TAKVE POLOŽENE PODNE OBLOGE REKLAMACIJU NE UVAŽAVAMO.

Račun molimo platite u navedenom roku. U slučaju nepravovremenog plaćanja teretimo Vas za puni iznos rabata, ta na potražni iznos zaračunavamo zakonom propisanu zateznu kamatu.

ALPOD Europod d.o.o.
Matjaž Štefan

Registrirani korisnik: Alpod Europod d.o.o. | Obrazac: A02

ALPOD-EUROPOD d.o.o. upisan je pod brojem MBS: 080521013 kod Trgovačkog suda u Zagrebu.
Temeljni kapital u svoti od 20.100,00 kn uplaćen u cjelosti. Član uprave: Matjaž Štefan.

Prilog 2.

VETRINA d.o.o.
Straniči kod Nove Vasi 45
52446-NOVA VAS

Strana: 1

PRIMKA/KALKULACIJA br. 137

Datum knjiženja : 17/05/2019
Datum plaćanja : 17/05/2019 r.b.KP: 531
Račun: 738-ZG-300 od: 17/05/2019

Dobavljač: 567 ALPOD-EUROPOD d.o.o.

Napomena:

RB	Artikl	Šifra	Količina JM.	FC iznos	Rabat% iznos	Zavisni troškovi	NC iznos	Marža% iznos	VPC iznos	TB Stopa	PDV iznos	MPC iznos
1	LAM.P.9333 HRAST IVORY 8/32		6.66	66.12	37.00%		41.66	111.23%	88.00	4	146.55	110.00
	ORGCOM-8222	4981	M2	440.46	162.97		277.49	308.73	586.22	25.00%		732.77
	U K U P N O :		6.6615	440.46	162.97	0.00	277.49	308.73	586.22		146.55	732.77

Kontrolna suma po tar. brojevima		PDV	MPiznos
4	PDV 25%	146.55	732.77
	Ukupno:	146.55	

Fakturni iznos	:	440.46
Ukupno rabat	:	162.97
Zavisni troškovi	:	0.00
Ukupno marža	:	308.73
Ukupno PDV	:	146.55
Ukupno MP vrijednost:		732.77

Referent

Odobrio

Prilog 3.

VETRINA d.o.o.

MBS: 040338856 kod Trgovačkog suda u Rijeci; Temeljni kapital 20.000,00 uplaćen u cjelosti; Član uprave: Dalibor Gržinić **R-1**

Adresa : Stranići kod Nove Vasi 45, 52446-NOVA VAS
Tel./Fax. : 052/421-456 Mob: 099/7062-860
OIB : 43384496537
IBAN IKB : HR97 2380 0061 1100 1947 0
IBAN PBZ : HR73 2340 0091 1106 9508 7
e-mail : vetrina045(at)gmail.com

OIB kupca: 0

NELA LABINJAN

MOTOVUNSKA 24
52440-HR POREČ

RAČUN 161/1V/1 od 18/05/2019

Oper:1; Vrijeme:17:43

Rb	Šifra	Naziv artikla	Količina	Jmj	Cijena	Iznos	Rabat%	Iznos rabata	Iznos bez PDV	PDV	Iznos sa PDV
1	4981	LAM.P.9333 HRAST IVORY 8/32	6.6615	M2	88.00	586.21			586.21	25%	732.76

Iznos.....	586.21
Rabat.....	0.00
Por.Osnovica.....	586.21
PDV.....	146.55
Za naplatu.....	732.76 kn

Porezna osnovica 25%: 586.21 (Pdv:146.55)

Valuta plaćanja: 18/05/2019
Način plaćanja : transakcijski račun
Na temelju :
Slovima: SedamstoTridesetDvijeKuneSedamdesetŠestLipa
Prilikom plaćanja molimo Vas da u rubriku poziv na broj upišete 1943-161

VETRINA d.o.o.
Stranići kod Nove Vasi 45
OIB: 43384496537

Račun izdao: _____

Direktor: _____

Robu primio: _____

SAŽETAK

Imovina je poduzeću potrebna za poslovanje te se dijeli na dugotrajnu i kratkotrajnu imovinu. Dugotrajna imovina ima korisni vijek trajanja duži od godine dana i postupno se troši kroz više poslovnih ciklusa. Kratkotrajna imovina podrazumijeva imovinu za koju se očekuje da bude realizirana, utrošena, odnosno transformirana u novac, u roku jedne godine ili tijekom jednog poslovnog procesa. Kratkotrajna imovina u poduzeću dijeli se na: zalihe, kratkotrajnu financijsku imovinu, kratkotrajna potraživanja te novac u banci i blagajni. U radu su prikazane specifičnosti računovodstvenog praćenja kratkotrajne imovine u poduzeću te su na primjeru poduzeća „Vetrina d.o.o.“ prikazani postupci računovodstvenog praćenja te je izvršena analiza kratkotrajne imovine u razdoblju od pet godina.

SUMMARY

Assets are required by the company for business and are divided into fixed and current assets. Fixed assets have a useful life of more than one year and are gradually consumed over multiple business cycles. Short-term assets include assets that are expected to be realized, spent, or transformed into cash, within one year or during a single business process. Current assets in a company are divided into: inventories, current financial assets, current receivables, and cash at the bank and cashier. The paper presents the specifics of accounting monitoring of current assets in the company and, on the example of the company "Vetrina d.o.o.", presents accounting monitoring procedures and analyzes the current assets over a period of five years.